



PLANINSKO DRUŠTVO SLOVENSKE KONJICE

vabi v soboto, **14. maja** 2022 na

planinski pohod na

Vranilac (643 m) - Hrvaška

Odhod ob 5.00 iz avtobusne postaje Slovenske Konjice.

Pot nas bo vodila na Hrvaško. Mimo Ptuja in gradu Borl se zapeljemo preko MMP Zavrča do Varaždina ter Novega Marofa do vasi Kalnik. Nad vasjo pri planinskem domu Veliki Kalnik nas bo odložil avtobus. Osvojili bomo najvišji vrh Kalničkega grebena Vranilac 643 m, ogledali si bomo ruševine Kalničkega gradu ter prečili Kalniči greben od zahoda do vzhoda (v dolino Vratno).

Zelo zahtevno:

Preko zelo zahtevne grebenske poti „Put 7 zobova“ bomo osvojili vrh Vranilac. **Obvezna čelada.** Pot je grebenska in mestoma zelo zahtevna. Na poti ni varoval, edino pri sestopu iz 7. Zoba je nekaj jekelnic. Zaradi nizke nadmorske višine pot poteka v gozdu, tako, da bo dovolj oprimkov in stopov. Priložnosti za fotografiranje bo dovolj. Čas vzpona preko grebena cca 1h in 15 min. **Važno – zaradi zahtevnosti se grebenska tura izpelje samo, če bodo skale suhe.**

Nezahtevno:

Lažja skupina bo osvojila vrh po lahki poti. Pot poteka po gozdu po severni strani grebena. Primerno za vsakogar - vzpon cca 50 min.

Na vrhu je RTV odajnik, štempiljka in plošča z vrisanimi smermi vidnih gora in vrhov v bližnji in daljnji okolici ter odskočišče za zmajarje.

Sestop po poti, kjer bo lažja skupina osvojila vrh. Pri avtobus bo čas za okrepčilo v planinskem domu in po želji ogled ruševin Kalničkega gradu, kjer je nekoč živel Barbara Celjska s svojim možem Ogrsko – hrvaškim krajem Sigmudom Luksenburškim. Ogled ruševin gradu individualno – pot je zahtevna in zavarovana.

Sledi nadaljevanje ture - prečenje Kalničkega grebena. Pot poteka po gozdu. Na poti bomo videli eno večjo plezalno steno, osvojili bomo razgledni kamen Obelisk, prečili vrhove Vidikovac (mali in veliki) in na koncu grebena osvojili vrh Škrinjo 504 m do sem cca 2 uri. Sledil še bo zahteven spust po ozki grebenski poti v dolino Vratno, kjer nas bo čakal avtobus (sestop cca 45 min).

Skupno bo **4 do 5 ur hoje**, zato se opremite vremenskim razmeram primerno.

Izlet je možno tudi prilagoditi in skrajšati - avtobus se bo od Kalničkega planinskega doma prestavil v dolno Vratno - po želji se lahko izpusti drugi del ture – prečenje Kalničkega grebena.

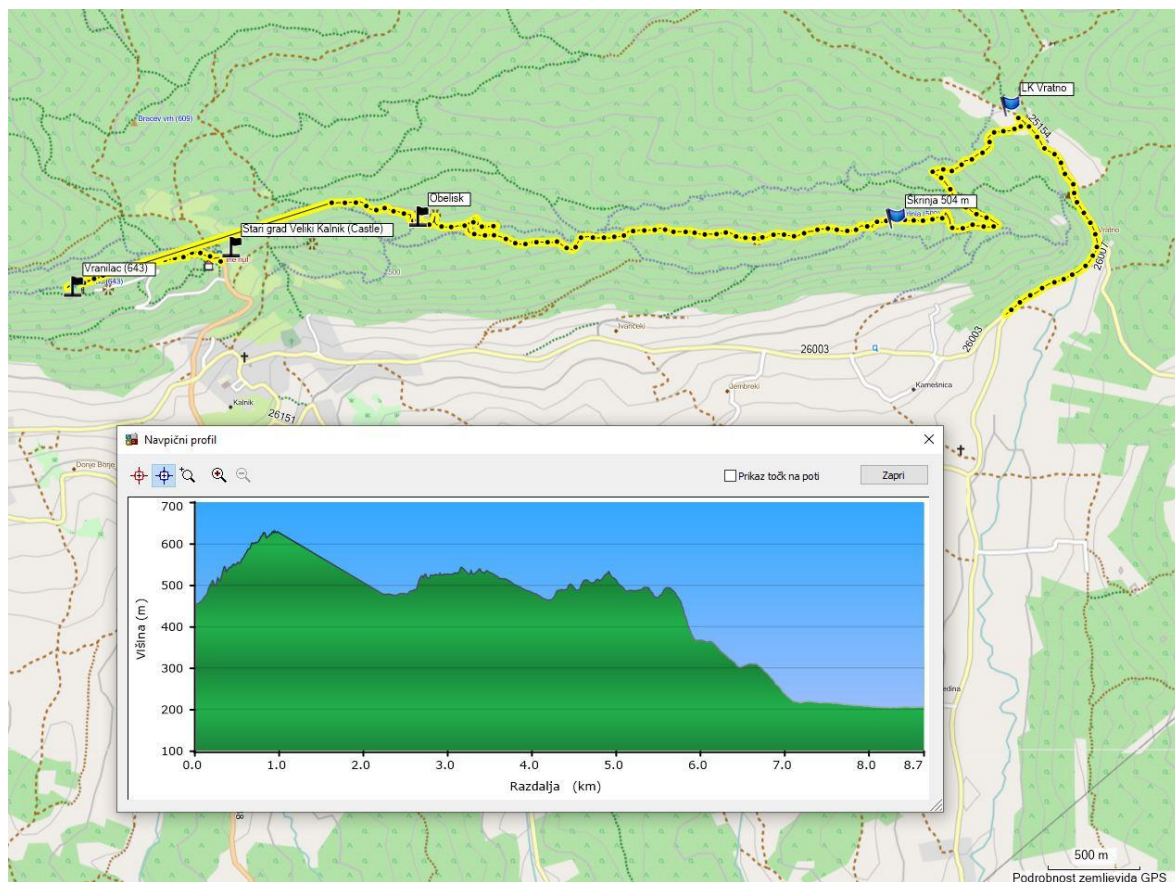
Sledil še bo povratek v Konjice predvidoma do 18:00. ure. Strošek avtobusnega prevoza bo **20** €/odrasli in **10** €/mladina in se poravnava na busu. Prijave sprejema Štefka Gorenak na e-naslov: gorenak.stefka@siol.net in mobilna št. za tiste, ki nimajo elektronske pošte **M 031 377 752** do zapolnitve avtobusa. Ob prijavi navedite ime in priimek ter GSM številko. Vodil bo Tomaž Levart (041-211-231) in Vlado Gorenjak (041-207-007) s pomočjo vodnikov PD Slov. Konjice.

Vsi prijavljeni morajo imeti planinsko izkaznico s plačano članarino za tekoče leto in *veljaven osebni dokument* za prehod MMP Zavrč.

Poskrbeti za ustrezno psihofizično kondicijo, dobre planinske čevlje, zaščito proti soncu, vetru, dežju in mrazu. Za "Put 7" zubova je zahtevana plezalna čelada in ustrezne izkušnje.

Hrana in pijača iz nahrbtnika. Pohodniške palice so priporočene za drugi del poti.

Morebitne dodatne informacije pri vodnikih.



Grad Kalnik ([hrvaško](#): *Stari grad Veliki Kalnik*, ([nemško](#): *Kemnek*, [madžarsko](#): *Kemnuk*, [latinsko](#): *Kemlek*) je bil najstarejši srednjeveški fevdalni grad na Severu Hrvaške, ki je bil zgrajen konec 12. stoletja ali ob začetku 13. stoletja. Nahajal se je na strmi steni imenovani Vuklenec, pod najvišjim vrhom Kalniškega pogorja Vranilovca (643 m), ki se imenuje tudi Veliki Kalnik. Grad je bil opuščen in prepuščen v razvaline že sredi 17. stoletja.



Kratka zgodovina

Grad Kalnik se v zgodovinskih virih prvič omenja v listini ogrskega kralja Bele IV. iz leta 1243, v kateri se navaja kot važno oporišče v boju tatarskim vdorom. Listina navaja, da je "castrum nostrum Kemlek", kralj branil pred [Tatari](#). Iz tega je mogoče sklepati, da je grad stal že pred tatarskim vdorom leta 1241 in da je bil kraljeva lastnina. Običajno pa so s takimi gradovi upravljali bani ali župani. V pisnih virih najdemo ta grad pod različnimi poimenovanji: Kalnik, Kemnuk, Kemnek, Kemluk in podobno. V listini iz leta 1264 je omenjen tudi "comes de Kemnuk" in "iobagiones castrum" – torej gradiščan. To pomeni, da so bili na gradu/trdnjavi nameščeni kraljevi vojaki z obvezo obrambe gradu in pripadajočega gospostva. Grad ali utrdba Kalnik je bil na tako nedostopnem mestu, da vanj ni bilo mogoče priti z vozom ampak le peš. Branil ali kontroliral je cesto, ki je vodila preko Kalniške gore. Srednjeveški grad tudi ni nastal obenem, ampak postopoma, najstarejši je manjši gornji del gradu. ^[1]

Ne glede na to, ali je bil grad zgrajen pred ali šele za obrambo pred Tatari je bil grad Kalnik sedež fevdalnega gospostva in uprave župe Kalnik. Po smrti kralja Bele IV. je zamenjal mnoge lastnike. Kralj Štefan je gospostvo in trdnjavo leta 1270 podaril slavonskemu banu Rolandu. Kasneje gospodar postane plemič Gardun. V začetku 14. stoletja pride v posest zagrebškega škofa Avguština Kažotića, ki je bil proglašen za blaženega. V začetku 15. stoletja je celotna posest v lasti kralja Sigismunda Luksemburškega. Takrat je v njegovem imenu s trdnjavo in gospostvom upravljala njegova žena Barbara Celjska. Kasneje je grad Kalnik pridobil zagrebški škof Alben, po njegovi smrti pa sama zagrebška škofija. Nato je Sigismund škofiji odvil grad in ga prepustil bosanskemu kralju Tvrtku Kotromaniću, vendar ga ta verjetno ni nikoli prevzel. Novi ogrski kralj Albert Habsburški je leta 1438 (ko je bil njegov skrbnik njegov stric [Herman II. Celjski](#)) posest Kalnik podaril srbskemu despotu [Đurađ Brankoviću](#). Leta 1452 je trdnjavo in posest prepustil svoji hčerki Katarini in njenemu možu [Ulrikom II. Celjskim](#). Po njegovi smrti – umoru leta 1456, le dva meseca pred smrtjo očeta, ga je nasledila njegova hči. [Katarina Branković](#) je posest Kalnik prodala svojemu vojskovedji in varuhu [Janu Vitovcu](#). Vitovca, ki umre leta 1469, za kratek čas nasledita sinova Jurij in Ivan. Ker sta bila tajna zaveznika nemškega cesarja [Maksimilijana I. Habsburškega](#) in obtožena izdajstva, jima leta 1488 grad in posestvo Kalnik, kot vsa druga, ogrski kralj [Matija Korvin](#) odvzame. Kralj Korvin je grad in gospostvo Kalnik najprej podaril svojemu podporniku Vladislavu Kosači, najstarejšemu sinu Štefana Kosače, nato ga je spet pridobil in dal v najem Ladislavu Egervarskemu. Po očetovi smrti († 1490) je grad Kalnik nasledil nezakonski sin Ivan Korvin, ki ga je okoli 1497 prodal družini Alapić.

Rodbina Alapić je to posest imela v lasti do začetka 17. stoletja, ko se kot lastniki omenjata brata Tomaž in Peter grofa Erdödy. Nato je bil lastnik Franc Orehoczy (Orehovečki), katerega potomec Vladislav Orehovečki je sredi 17. stoletja pod trdnjavo zgradil novi še danes nekoliko ohranjen del. Stari grad (Veliki) Kalnik so zaradi njegove nepristopnosti lastniki počasi zapustili in pustili propasti. Lastniki posesti so si potem sledili še mnogi plemiči med njimi: Draškovići, Szeky, Zakmadi, Patačići, Sermagi, Fodrovczy, Ožegovići, ki pa so posest upravljali iz drugih središč.